

Raport podsumowujący realizację projektu

Aktywna młodzież w szkolnych klubach wolontariatu

Raport
2019

Stowarzyszenie Rozwoju Produktu
Lokalnego "Wiatraki Mazur"

2019

Opracowanie: Iwona Olkowicz, Kinga Buńda, Paweł Wilk (Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur”), Marzena Kacprowicz (Fundacja Dobra Sieć), Krzysztof Piłat (Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli)

Wydawca: Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur”

Autorzy zdjęć: Kinga Buńda, Emilia Drągowska, Iwona Olkowicz, Karol Malinowski, Paweł Wilk, Patryk Mazurek

Ełk 2019

Projekt „**Aktywna młodzież w szkolnych klubach wolontariatu**” był realizowany przez Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur” i współfinansowany ze środków otrzymanych od Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020 oraz ze środków Samorządu Województwa Warmińsko- Mazurskiego.

Partnerzy projektu: Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Ełku i Centrum Kultury Gminy Ełk. Partnerem wydarzenia podsumowującego działania młodzieży było Ełckie Centrum Kultury, które realizuje wolontariat na rzecz kultury.

Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur”
Orzechowo 28, 19-330 Stare Juchy

wiatrakimazur@gmail.com
www.facebook.com/WiatrakiMazur
www.wiatrakimazur.org.pl

Wstęp	3
Realizacja projektu	9
Działania	10
Wnioski z badania kompetencji społecznych	26
Ocena projektu przez kadrę pedagogiczną.	38
Wpływ realizacji projektu na młodzież	41
Podsumowanie	43

Raport podsumowujący realizację projektu „Aktywna młodzież w szkolnych klubach wolontariatu”

Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur”
Orzechowo 28, 19-330 Stare Juchy

wiatrakimazur@gmail.com
<https://www.facebook.com/WiatrakiMazur>
www.wiatrakimazur.org.pl

Wstęp

Badania socjologiczne (m.in. realizowane w ramach programu „Równać Szanse”) prowadzone w zakresie rozwijania kompetencji społecznych pokazują, że młodzież z mniejszych miejscowości i terenów wiejskich ma niskie kompetencje społeczne, a to z kolei przekłada się na trudniejszy start młodych ludzi w dorosłe życie.

Mural niepodległościowy w Różańsku Wielkim

Współczesny rynek pracy ma zupełnie inne wymagania, niż te, które stawia przed uczniami system szkolny. Autorki „Raportu z oceny wpływu Programu „Równać Szanse” (Aleksandra Goddys i dr Maria Rogaczewska) przygotowanego w 2016 roku na zlecenie Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży¹ podkreślają, że **kompetencji społecznych i obywatelskich nie kształci polska szkoła publiczna**, w której dominującym paradygmatem jest rywalizacja, a nie współpraca. Podobną opinię wyrażano podczas Kongresu Obywatelskiego 5.11.2016 w Warszawie, gdzie podczas sesji 5 „Biznes i nauka” paneliści zgodnie stwierdzili, że młodzież opuszczająca szkolne mury nie posiada kompetencji miękkich i że jednym z możliwych rozwiązań jest **kształcenie przez projekty, działanie w zespołach projektowych**.

Potwierdzają to także Kamil Śliwowski i Eliza Kruczkowska (pomysłodawcy i osoby odpowiedzialne za rozwój Centralnego Domu Technologii), którzy w wywiadzie poświęconym kompetencjom przyszłości² podkreślają, że oprócz umiejętności korzystania z nowych technologii, kluczową kompetencją jest **praca zespołowa**.

W tym projekcie wykorzystaliśmy sprawdzone już metody pracy z uczniami, przetestowane w projekcie „Przepis na młodzieżową aktywność na rzecz społeczności wiejskich”, który realizowaliśmy w 6 szkołach powiatu ełckiego w 2016 roku. Aktywne formy pracy w postaci gier szkoleniowych były dla młodzieży niezwykle atrakcyjne, oprócz tego grywalizacja (z możliwością wygrania nagród finansowych) była dla uczniów wabikiem, który bardzo zachęcał do udziału w projekcie. Działania te miały jednocześnie wymiar inspirujący, gdyż część nauczycieli po zakończeniu projektu deklarowała, że będzie wykorzystywać proponowane przez nas formy pracy z uczniami.

¹ <http://rownacszanse.pl/21>

² <https://sektor3-0.pl/blog/kompetencje-przyszlosci-centralnym-domu-technologii-rozmowa-eliza-kruczkowska-kamilem-sliwowskim/>

“Mocną stroną projektu

były umiejętności, które nabyli uczniowie.”

Docenił to również Zarząd Powiatu Etckiego, wręczając w 2017 roku Stowarzyszeniu „Wiatraki Mazur” nagrodę powiatu, statuetkę Etckiego Bociana w kategorii „Rozwój samorządności lokalnej” za realizację projektu „Przepis na młodzieżową aktywność na rzecz społeczności wiejskich” i propagowanie innowacyjnych działań w szkołach.

Tworząc ten projekt staraliśmy się rozwinąć poprzednie działania, aby mocniej angażować uczniów do współpracy dlatego oprócz atrakcyjnych dla młodzieży zajęć i grywalizacji, zaplanowaliśmy również zadania praktyczne poprzez udział zespołowy w min. 2 akcjach społecznych. Zakładaliśmy, że zaangażowanie uczniów w organizację lokalnych przedsięwzięć pozwoli im rozwijać kompetencje społeczne i obywatelskie, w szczególności konstruktywne komunikowanie się w różnych kontekstach sytuacyjnych, rozwiązywanie konfliktów. Dzięki temu młodzież miała szansę kształtować takie

postawy jak: ciekawość i otwartość na różne punkty widzenia, poglądy i przekonania, szacunek do siebie i innych, nastawienie na współpracę, empatię i prawość. Młodzi uczestnicy projektu nabyli również umiejętność aktywnego odpowiadania na potrzeby swoje i swojej społeczności, mogąc w praktyce od początku do końca uczestniczyć w organizacji akcji społecznych.

Dlatego wszystkie zaplanowane w projekcie działania były nastawione na rozwój kompetencji społecznych młodych osób, które po zakończeniu projektu mogą rozwijać swoje kompetencje i wykorzystywać zdobytą wiedzę do działań wolontariackich. Publikacja „Kodeks kluczowych wartości wolontariatu” opracowana na zlecenie Fundacji Dobra Sieć¹ tak uzasadnia związek między rozwojem kompetencji społecznych a wolontariatem: „Dobrowolne, bezinteresowne działania rodzą się z naturalnych i powszechnych ludzkich potrzeb: potrzeby przynależności, chęci bycia użytecznym, czy sprawczym. Szczególnie ważne we współczesnym świecie, w którym rwą się dawne więzi i obumierają tradycyjne wspólnoty – nawet rodzina – jest dążenie do tego, żeby być potrzebnym, dostrzegalnym, ważnym dla kogoś; żeby mieć swoją rolę w świecie. Wolontariat jest więc wartościowy i przynosi korzyści nie tylko „odbiorcom”, ale też i „dawcom”. Móc dać coś komuś – nic nie daje więcej radości”.

¹ <https://stocznia.org.pl/projekty/badanie-kodeks-kluczowych-wartosci-wolontariatu/>

Raport wskazuje też korzyści czerpane z wolontariatu, którymi są m.in. poszerzanie horyzontów, atrakcyjne spędzanie wolnego czasu, korzyści zawodowe (zdobywanie doświadczenia, przydatne kontakty, stawianie czoła wyzwaniom), dowartościowanie (sprawdzanie siebie, poznawanie siebie, także z możliwością potwierdzenia tego certyfikatem kompetencji Lever) czy poczucie sprawczości (bycie pożytecznym, rozwiązywanie doskwierających nam samym problemów, solidarność). Raport wskazuje też na dwie istotne kwestie: odpowiedzialność i poczucie bycia kimś wyjątkowym.

„Odpowiedzialność. Choć w powszechnym dyskursie o życiu, odpowiedzialność często pojawia się jako problem, ciężar, to w kontekście wolontariatu nabiera innego, zdecydowanie pozytywnego znaczenia. Bycie odpowiedzialnym za czynienie rzeczy dobrych, okazja do uczestniczenia w ważnych wydarzeniach, radzenie sobie – o własnych siłach – ze skomplikowanymi problemami. Taka odpowiedzialność, za siebie, za innych, za swoje zadanie przynosi ogromną satysfakcję. Poczucie bycia kimś wyjątkowym. Wolontariat daje poczucie spełnienia, satysfakcji, przynosi radość czynienia dobra, wykorzystywania swojego potencjału dla mądrych, ważnych celów. Siłę i specyfikę tych odczuć znad mogą tylko osoby, które choć raz poczuły je na własnej skórze”.

Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Etku - partner w projekcie, podkreśla, że zadaniem szkoły zapisanym wprost w rozporządzeniu o podstawie programowej jest przygotowanie i zachęcanie uczniów do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat. Udział w projekcie pozwolił szkołom na uczenie się organizacji wolontariatu swoich uczniów. Wolontariat to znakomita forma organizacyjna sprzyjająca realizacji każdego celu podstawy programowej kształcenia ogólnego obowiązującej od 2017 roku i rozwijaniu każdej kompetencji kluczowej uczniów z zalecenia Parlamentu Europejskiego z 2018 roku, jak również sprzyjająca profilaktyce.

„Projekt dał uczniom pewność siebie ...”

Akcja 2 - Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Prostkach

Realizacja projektu

Celem projektu był rozwój kompetencji społecznych młodzieży oraz rozwój wolontariatu w 8 szkołach powiatu ęleckiego i oleckiego.

Poprzez cykl zajęć edukacyjnych, praktyczne działania młodych oraz grywalizację chcieliśmy zaangażować młodzież z klas siódmych w wolontariat, pokazać korzyści ze wspólnego działania na rzecz innych oraz zainspirować nauczycieli do prowadzenia zajęć w inny niż standardowy sposób.

Zajęcia były tak przygotowane, aby dotyczyły kluczowych kompetencji społecznych, przydatnych zarówno w działaniach wolontarystycznych, jak i tych wymaganych na współczesnym rynku pracy. Naszym zamiarem było wzmocnienie takich umiejętności jak: praca w zespole, planowanie, odpowiedzialność, empatia, kreatywność i odwaga w proponowaniu pomysłów.

Zakładaliśmy też, że dzięki realizacji projektu młodzież zapozna się z ideą wolontariatu, działaniem samorządu lokalnego, pozna mechanizm konsultacji społecznych oraz pozna bliżej swoje środowisko lokalne, angażując partnerów lokalnych do wspólnych akcji.

Realizacja projektu została podzielona na kilka etapów:

- (1) rekrutacja uczniów do projektu, (2) warsztat dla nauczycieli,
- (3) wstępne badanie kompetencji społecznych uczniów,
- (4) zajęcia z młodzieżą, (5) planowanie i organizacja akcji społecznych,
- (6) grywalizacja, (7) powtórne badanie kompetencji społecznych uczniów,
- (8) podsumowanie i rozstrzygnięcie grywalizacji,
- (9) powołanie szkolnych klubów wolontariatu.

Działania

(1) rekrutacja

Przygotowując projekt skonsultowaliśmy pomysł na zajęcia ze szkołami, zatem rekrutacja szkół odbyła się jeszcze przed realizacją projektu. W projekcie brały udział następujące szkoły: Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Prostkach, Zespół Szkolno - Przedszkolny w Nowej Wsi Etckiej, Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Nowej Wsi Etckiej, Szkoła Podstawowa nr 2 w Etku im. Danuty Siedzikówny „Inki”, Szkoła Podstawowa nr 4 im. prof. Władysława Szafera w Etku, Zespół Szkół Samorządowych w Starych Juchach, Szkoła Podstawowa im. Ignacego Krasickiego w Świętajnie, Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach i Szkoła Podstawowa w Rożyńsku Wielkim.

Na początku realizacji projektu odbyły się bezpośrednie spotkania zespołu realizującego projekt z dyrekcją szkół, aby przedstawić założenia projektu, jego cele, sposoby realizacji i planowane efekty, a także w celu rekrutacji do projektu uczniów. Mając w pamięci doświadczenia projektu realizowanego w 2016 roku, w tym roku zaproponowaliśmy, aby w projekcie wzięły udział całe klasy, a nie jak poprzednio – wybrane grupy uczniów. Dyrekcja, pedagodzy szkolni i nauczyciele rekomendowali nam konkretne siódme klasy (w tych szkołach, gdzie klas siódmych jest więcej niż jedna).

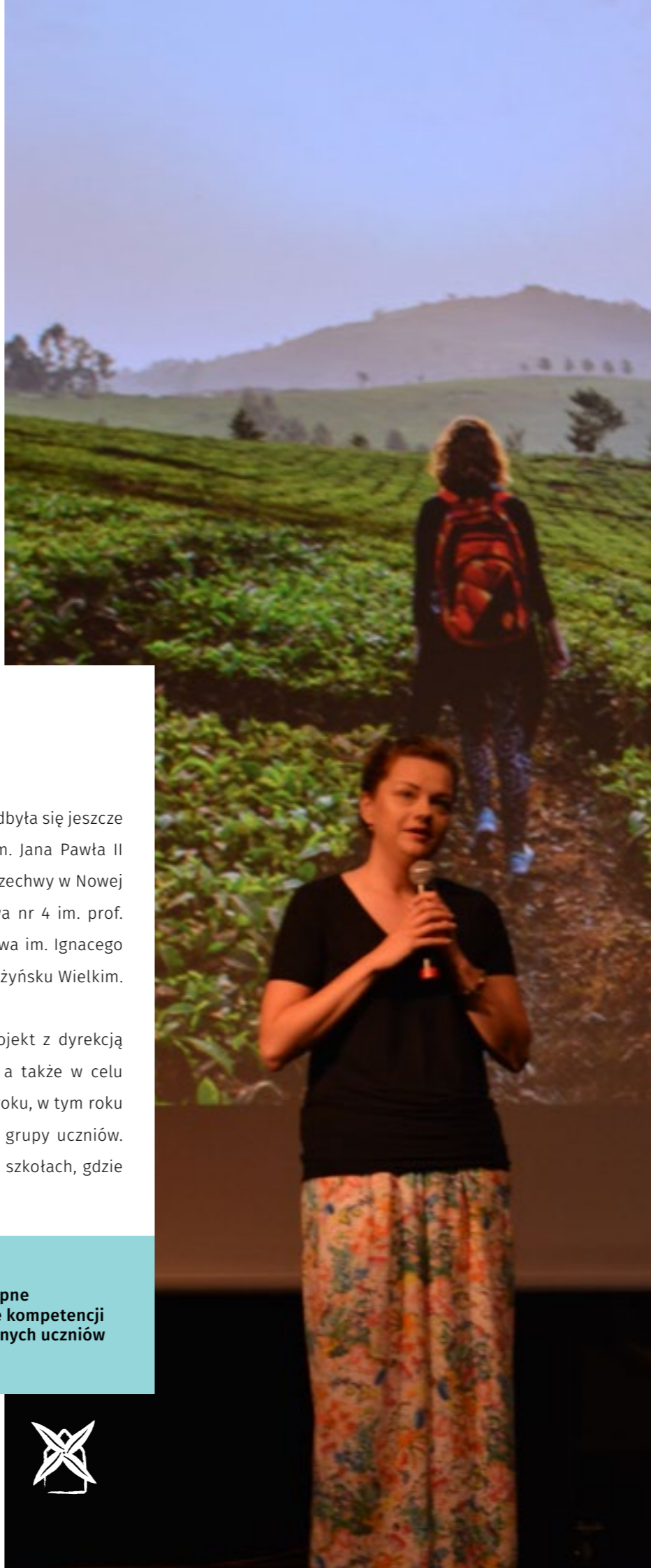
**(1) rekrutacja
uczniów do projektu**

**(2) warsztat
dla nauczycieli**

**(3) wstępne
badanie kompetencji
społecznych uczniów**

(2) warsztat

Warsztat dla nauczycieli został zorganizowany w siedzibie partnera projektu – Mazurskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli. Jego celem było bliższe zapoznanie nauczycieli z założeniami projektu i metodą badania kompetencji społecznych Lever Basic. Zależało nam bardzo na tym, aby w trakcie warsztatu nauczyciele zaproponowali zadania grywalizacyjne oraz kryteria oceny akcji społecznych. Powstała w ten sposób lista kryteriów, które pozwoliły nam ocenić poszczególne akcje i przełożyć ocenę na punktację. Podczas warsztatu ustaliliśmy także sposób komunikowania się z uczniami oraz wypracowaliśmy sposób identyfikowania ankiet zgodnie z nowym rozporządzeniem ochrony danych osobowych (tzw. RODO).

(3) badanie kompetencji

Do badania kompetencji uczestników projektu „Aktywna młodzież w szkolnych klubach wolontariatu” wykorzystano Model LEVER – zestaw narzędzi do walidacji kompetencji miękkich, bazujący na rekomendowanym przez Cedefop procesie Validation of Prior Learning (walidacji efektów wcześniejszego uczenia się), wykorzystywanym w Unii Europejskiej. Narzędzie to obejmuje samodzielną ocenę 13 kluczowych kompetencji miękkich istotnych z perspektywy współczesnego rynku pracy. Są nimi: innowacja i kreatywność, zdolność do samodzielnego uczenia się, rozwiązywanie problemów, empatia, zaangażowanie, inicjatywa, odpowiedzialność, organizacja i planowanie, zorientowanie na wyniki, komunikatywność, zarządzanie międzykulturowe i zarządzanie różnorodnością, przywództwo i praca zespołowa. Wyniki w Modelu Lever opisywane są przy pomocy wskaźników opisowych stosowanych w Europejskich Ramach Kwalifikacji, uwzględniających wymiar wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Model Lever został dopasowany do potrzeb i możliwości uczniów, biorących udział w projekcie „Aktywna młodzież w szkolnych klubach wolontariatu”. Opracowany został wzór ankiety, pozwalającej na zbadanie czterech kompetencji miękkich: komunikatywności, pracy zespołowej, odpowiedzialności i empatii. Te cztery kompetencje zostały wyłonione w toku konsultacji z dyrektorami szkół uczestniczących w projekcie.

Uczestnicy projektu wypełnili ankietę przez rozpoczęciem działań realizowanych w szkołach i po ich zakończeniu, aby możliwe było zaobserwowanie wpływu projektu na rozwój wyżej wymienionych kompetencji.

W ankiecie każda kompetencja opisana była za pomocą zestawu wskaźników, opisujących zachowania i sytuacje wskazujące na posiadanie danej kompetencji. Respondenci oceniali każdy wskaźnik, określając poziom samodzielności i odpowiedzialności, jakim wykazywali się w opisanej we wskaźniku sytuacji. Na podstawie udzielonych odpowiedzi, zgodnie z algorytmem Modelu Lever, wyliczany był wynik końcowy dla każdej kompetencji.

Głównym celem Modelu Lever i wyżej opisanej ankiety badającej kompetencje jest zachęcanie respondentów do autorefleksji i nauka doceniania własnego doświadczenia – skupienie się na mocnych stronach danej osoby i pokazanie, że każde doświadczenie może być cenne w kontekście rozwijania kompetencji miękkich, przydatnych zarówno w życiu szkolnym czy zawodowym, jak i prywatnym.

Cały opis narzędzia Lever i ankieta online do samodzielnego mierzenia kompetencji miękkich dostępne są na <https://leverbasic.pl>

Możliwe wyniki:

brak doświadczenia

oznacza, że osoba nie miała okazji rozwijania danej kompetencji.

poziom ogólny

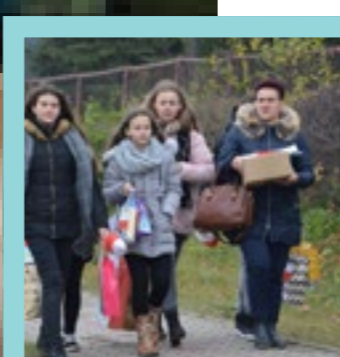
oznacza, że osoba oceniana rozwijała tę kompetencję głównie w trakcie działań wykonywanych pod nadzorem w pewnym uporządkowanym kontekście (wykazywała się tylko częściową niezależnością).

poziom zaawansowany

oznacza, że osoba oceniana rozwijała tę kompetencję głównie w trakcie działań wymagających samodzielności (od samodzielnej organizacji swojej pracy, przez zarządzanie zespołem, po zarządzanie złożonymi działaniami i projektami) oraz odpowiedzialności za pracę swoją i innych. Działania te wykonywane były w zmiennych i nieprzewidywalnych kontekstach związanych z pracą i nauką, co wymagało od osoby ocenianej dużej elastyczności i wiedzy pozwalającej na podejmowanie dobrych decyzji. W trakcie tych działań osoba oceniana była w stanie analizować i rozwijać osiągnięcia pracy własnej i innych i/lub dbać o rozwój zawodowy siebie i innych.

poziom ekspercki

oznacza, że osoba oceniana rozwijała tę kompetencję głównie w trakcie działań wymagających bardzo dużej samodzielności i odpowiedzialności. Zarządzała zespołem i złożonymi projektami, podejmowała decyzje dotyczące wprowadzania zmian oraz nowych podejść strategicznych. Wykazywała się znaczącym autorytetem, innowacyjnością, autonomią, etyką naukową i zawodową oraz trwałym zaangażowaniem w rozwój nowych idei i procesów w najważniejszych kontekstach pracy zawodowej lub nauki, w tym badań.

(4) prowadzenie zajęć w szkołach

Zajęcia prowadzone w szkołach dotyczyły takich zagadnień jak:

- » współpraca i korzyści z pracy zespołowej (zajęcia dotyczące rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę także uwzględniały efekt współpracy „ojców niepodległości”),
- » patriotyzm (w różnych wymiarach), działanie samorządu lokalnego (podczas zajęć młodzież miała okazję potrenować swoje umiejętności negocjacyjne oraz wspólnego dochodzenia do decyzji),
- » konsultacje społeczne,
- » planowanie działań,
- » angażowanie środowiska lokalnego,
- » przedsiębiorczość i myślenie strategiczne,
- » wolontariat,
- » empatia
- » oraz planowanie przyszłości.

Wolontariat
Patriotyzm
Aktywność
Współpraca
Empatia

Podczas zajęć wykorzystywaliśmy gry planszowe, narzędzia animacyjne (np. koło współpracy), a także „niewidzialną wystawę”, która została wypracowana w ramach działań Ełckiego Partnerstwa PAFW (<http://www.stopa.org.pl/wystawa-zobacz-swiat-z-innej-perspektywy>).

Staraliśmy się, aby zajęcia były atrakcyjne dla odbiorców i aby wykraczały poza klasyczny schemat zajęć szkolnych – stąd duży nacisk na aktywność uczniów, proponowanie własnych rozwiązań i twórcze podejście do tematu.

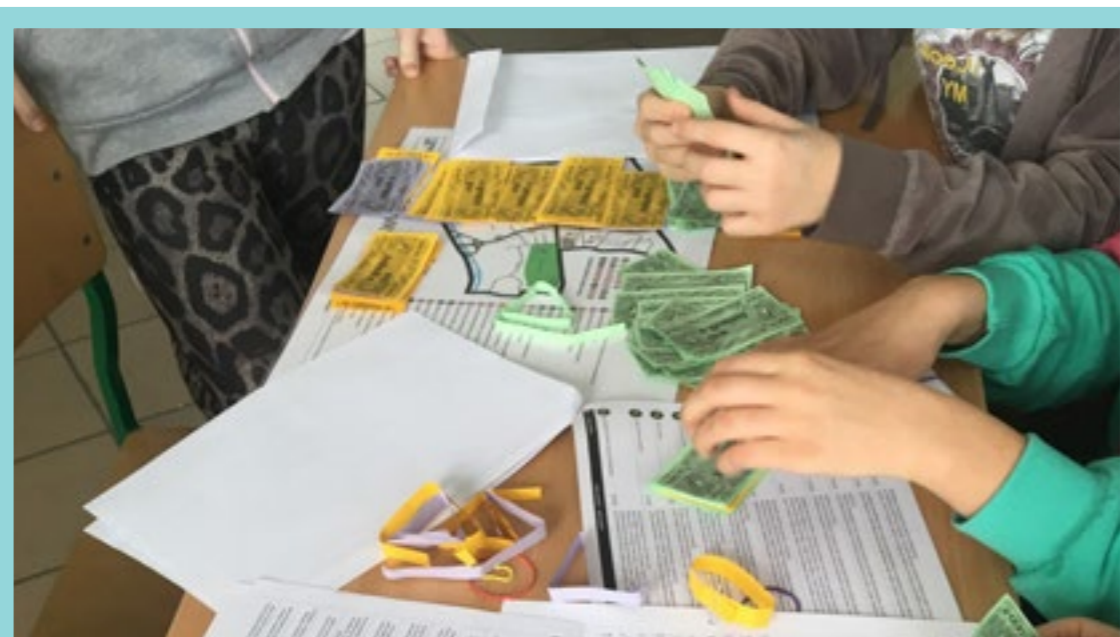
Liczyliśmy też na zainteresowanie nauczycieli stosowanymi przez nas pomocami naukowymi.

(5) planowanie i organizacja akcji społecznych

W projekcie zaplanowaliśmy dwukrotnie organizację przez młodzież akcji społecznych. Zależało nam bardzo na samodzielności młodzieży, aby – zgodnie z metodologią uczenia przez działanie – uczestnicy mieli przestrzeń do samodzielnego tworzenia i realizacji akcji oraz do rozwijania kluczowych kompetencji miękkich.

Pierwsze akcje (realizowane w listopadzie 2018) miały nawiązywać do patriotyzmu – w rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę chcieliśmy mocniej podkreślić ten aspekt. Spotykaliśmy się z młodzieżą w celu planowania pomysłu na akcję, jej przebiegu i zaangażowania społeczności lokalnej (rodziców, dyrekcji szkoły, samorządu lokalnego, instytucji publicznych takich jak domy kultury, biblioteki, organizacji pozarządowych, mediów i innych partnerów, którzy mogli wnieść coś atrakcyjnego do przeprowadzanych przez młodzież akcji).

Poniżej zamieszczamy krótki opis zrealizowanych przedsięwzięć.

Szkoła Podstawowa w Prostkach

Zbiórka publiczna połączona z rozdawaniem ciasteczek patriotycznych. Uczniowie zaangażowali społeczność szkolną (gdzie m.in. prowadzona była zbiórka), rodziców, wolontariuszy ze szkolnego koła Caritas, GOK oraz samorząd gminny. Zyski ze zbiórki zostały przekazane na rzecz Stowarzyszenia „W drodze” przy Środowiskowym Domu Samopomocy w Nowej Wsi Etckiej. W podziękowaniu podopieczni ŚDS zorganizowali spektakl dla uczniów szkoły.

Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi Etckiej

Rozdawanie flag mieszkańcom Nowej Wsi Etckiej po uroczystości z okazji Dnia Niepodległości w miejscowym kościele oraz wspólne odśpiewanie hymnu narodowego. Ponadto, zorganizowano patriotyczny konkurs plastyczny dla dzieci z przedszkola i wręczono nagrody zwycięzcom.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Etku

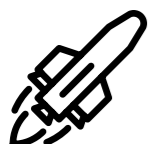
Zbiórka publiczna połączona z rozdawaniem słodyczy na cele charytatywne zorganizowana w centrum handlowym Brama Mazur, na rzecz pomocy zwierzętom. Zebraną kwotę uczniowie przeznaczili na zakup karmy dla podopiecznych ze Stowarzyszenia Psiaki, Kociaki Adopciaki.

Szkoła Podstawowa nr 4 w Etku

Zorganizowanie szkolnego kiermaszu ciast w celu zebrania środków na sprzątnięcie opuszczonego cmentarza ewangelickiego przy ul. Zamkowej w Etku, przeprowadzenie sondy ulicznej na temat historii lokalnej (dbania o cmentarze), aby zainteresować mieszkańców tematyką patriotyzmu lokalnego oraz organizacja warsztatów patriotycznych dla grupy dzieci z Przedszkola Mali Odkrywczy w Etku. Uczniowie zaangażowali całą społeczność szkolną, rodziców, harcerki 3PWDH Sursum corda w Etku, oraz promowali akcję w Radio 5 i Bayer FM. Część zebranych z kiermaszu środków została przekazana na Szlachetną Paczkę.

Zespół Szkół Samorządowych w Starych Juchach

Rozdawanie flag i kotylionów uczniom i mieszkańcom Starych Juch po uroczystym apelu szkolnym. Uczniowie rozdali kilkaset przygotowanych wcześniej kotylionów i flag Polski ludziom napotkanym na ulicach Starych Juch, urzędnikom Urzędu Gminy, pracownikom i klientom aptek, ośrodka zdrowia i Biblioteki-Centrum Informacji i Kultury Gminy Stare Juchy.

Szkoła Podstawowa w Świątajnie

Zorganizowanie warsztatów patriotycznych dla klas „0”. Uczniowie przeprowadzili atrakcyjne warsztaty dla dwóch grup przedszkolnych, polegających na malowaniu ciastek w biało-czerwone barwy, odciskaniu rączek na wspólnym patriotycznym plakacie, odśpiewaniu hymnu oraz malowaniu twarzy dzieci w barwy narodowe.

Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach

Zbiórka publiczna na cele charytatywne na rzecz pomocy dzieciom z Afryki. Uczniowie zaangażowali do pomocy Centrum Kultury Gminy Etk, całą społeczność szkolną i rodziców – do wsparcia zachęcali kilkaset mieszkańców poszczególnych wiosek sąsiadujących ze Stradunami oraz mieszkańców Etku. Nawiązali kontakt z Fundacją Kasisi wspierającą sierocińce w Afryce i samodzielnie zakupili mleko w proszku, ubranka i zabawki dla podopiecznych sierocińca w Senegalu.

Szkoła Podstawowa w Rożyńsku Wielkim

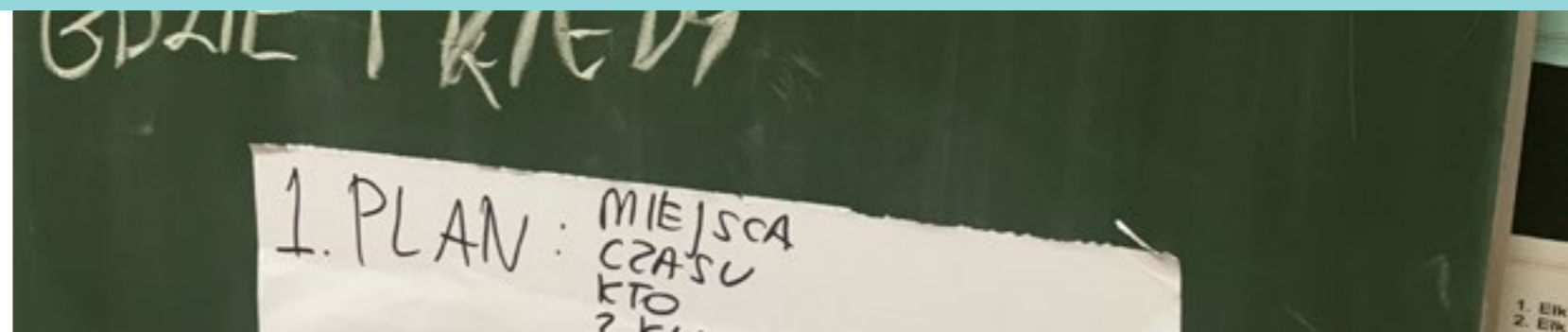

Piknik patriotyczny, połączony ze śpiewaniem pieśni i degustacją przysmaków. 11 listopada, po Mszy Świętej w świetlicy przyparafialnej odbyła się uroczystość prowadzona przez uczniów i proboszcza: odśpiewano pieśni patriotyczne, uczniowie zorganizowali quiz patriotyczny i najlepszym uczestnikom wręczono nagrody, następnie odbyła się degustacja przysmaków przygotowanych przez rodziców i strażaczki z OSP Rożyńsk. Wszyscy uczestnicy otrzymali kotyliony wykonane samodzielnie przez uczniów.

“Doświadczenia z projektu dały mi wskazówki do dalszej pracy na godzinach wychowawczych w tym roku szkolnym”

Materiał filmowy z tych wydarzeń jest dostępny tu:
https://youtu.be/M_E8cBtFzo8

Drugie akcje społeczne były realizowane od kwietnia do czerwca 2019.

Nie proponowaliśmy motywu przewodniego, pozostawiając młodzieży swobodę w planowaniu akcji społecznej, w której wcielili się w rolę wolontariuszy.

Szkoła Podstawowa w Prostkach

Uczniowie zorganizowali warsztaty komputerowe dla osób starszych z gminy Prostki pod nazwą „Senior w sieci”. Przygotowali prezentację o bezpieczeństwie w internecie dla swoich dziadków i innych starszych osób z gminy Prostki oraz zaplanowali praktyczne zajęcia dla seniorów. Do swoich działań uczniowie zaangażowali rodziców, szkolne koło Caritas, Urząd Gminy Prostki, Bibliotekę Publiczną w Prostkach, GOK, Uniwersytet III Wieku, Przedszkole Samorządowe, lokalną cukiernię, spółdzielnię mieszkaniową i sołtyskę. W zajęciach wzięło udział 15 seniorów, którzy z zaangażowaniem poznawali możliwości praktycznego korzystania z internetu za pomocą komputerów i smartfonów.

Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi Ełckiej

Młodzież zorganizowała zbiórkę kosmetyków i przyborów szkolnych na rzecz podopiecznych Domu Dziecka im. Św. Faustyny w Ełku. Wykorzystała do tego celu cyklicznie odbywający się piknik szkolny „sieci”.

Szkoła Podstawowa w Rożyńsku Wielkim

Uczniowie zorganizowali kampanię informacyjno-edukacyjną dotyczącą segregowania śmieci, przygotowali ulotki oraz plakaty informujące o tym jak prawidłowo segregować odpady. Posprząтали plażę gminną w Gutach Rożyńskich. Do akcji zaangażowali swoje koleżanki i kolegów z klasy VIII, Dyrektora Szkoły w Rożyńsku Wielkim, nauczycieli, Wójta Gminy Prostki, 2 radnych, sołtysa, a także policjantów, którzy przypomnieli zasady bezpieczeństwa nad wodą i w życiu codziennym oraz przypomnieli zasady udzielania pierwszej pomocy.

Szkoła Podstawowa nr 4 w Ełku

Uczniowie zorganizowali szereg działań pod wspólnym hasłem „Bądź człowiekiem dla psa” – dotyczyły one uwrażliwiania osób na potrzeby psów, w szczególności bezdomnych. W ramach akcji uczniowie zorganizowali szkolny kiermasz ciast i zbiórkę karmy dla psów. Zebrano ponad 800 zł i aż 200 kg karmy dla psów. Ponadto, część uczniów zorganizowała warsztaty poświęcone psom dla dzieci z przedszkola „Mali Odkrywcy” w Ełku. W czerwcu uczniowie pojechali do schroniska w Sonieczkowie, aby przekazać karmę oraz wyprowadzić pieski znajdujące się w schronisku na spacer. Akcja była także promowana w Radio Bayer .

<https://bayerfm.eu/uczniowie-szkoly-podstawowej-nr-4-w-elku/>

Zespół Szkół Samorządowych w Starych Juchach

Uczniowie zorganizowali szkolny kiermasz ciast, z którego zebrane środki (ponad 320 zł) przekazano rodzinie dziewczynki chorej na białaczkę.

Szkoła Podstawowa w Świętajnie

Uczniowie zmobilizowali całą społeczność szkolną do zorganizowania akcji sprzątnięcia swojej miejscowości. Uczniowie (od pierwszoklasistów po ósmoklasistów) sprzątnęli Świętajno: wzdłuż drogi, na plaży oraz wokół szkoły. Dodatkowo zaangażowano do współpracy Urząd Gminy Świętajno.

Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach

Uczniowie zorganizowali akcję w Centrum Kultury Gminy Ełk. Były to warsztaty tworzenia pisanek: malowania woskiem, ozdabiania cekinami oraz tworzenia ozdób wielkanocnych, które następnie były rozdawane podczas zbiórki publicznej prowadzonej pod kościołem. Uczniowie zaangażowali do współpracy młodsze koleżanki i kolegów oraz ich rodziców, Centrum Kultury Gminy Ełk i Parafię. Zyski ze zbiórki zostały przekazane na zakup artykułów plastycznych do świetlicy szkolnej.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Ełku

Uczniowie zorganizowali zbiórkę pieniędzy w szkole, połączoną ze sprzedażą tostów, na rzecz wsparcia dzieci z Malawi (sfinansowaniu zakupu pełnowartościowych posiłków dla dzieci z Malawi).

(6) grywalizacja

Aby zmotywować i zachęcić uczniów do działań projektowych, wprowadziliśmy grywalizację, czyli szereg punktowanych zadań dla klas, które mieli wykonywać grupowo. Grali rywalizując nie ze sobą jako klasą, ale z innymi szkołami. Wymagało to od uczniów współpracy w rozwiązywaniu zadań. Zadania były powiązane tematycznie z zajęciami prowadzonymi w klasach i były oceniane zarówno pod względem szybkości ich rozwiązania, jak i jakości podawanych odpowiedzi. Ze względu na napięty plan zajęć szkolnych skupiliśmy się głównie na quizach, które naszym zdaniem nie wymagały poświęcania zbyt dużej ilości czasu.

Oprócz quizów, w grywalizacji ocenialiśmy przeprowadzane przez młodzież akcje społeczne – było to sugestią uczniów biorących udział w poprzednim projekcie, także nastawionym na rozwój kompetencji społecznych („Przepis na młodzieżową aktywność na rzecz wiejskich społeczności” realizowany w 2016r.). W wyniku konsultacji z nauczycielami wypracowaliśmy następujące kryteria oceny akcji: samodzielność w zaplanowaniu i zrealizowaniu akcji - zależało nam na jak największej samodzielności uczniów, zasięg akcji (szkoła, miejscowość, gmina), współpraca z otoczeniem, liczebność uczestników i odbiorców akcji oraz sposoby promocji akcji.

Wszystkie quizy oraz komunikacja z klasami wykorzystywały internet i narzędzia Google, dzięki czemu nie wymagało to nakładów finansowych w budowanie platformy grywalizacyjnej. Wyniki z poszczególnych zadań były przekazywane klasom poprzez adres e-mail. Ze względu na wymagania dotyczące ochrony danych osobowych, ustaliliśmy z klasami, że stworzą one nowy adres e-mailowy, do którego będzie miała dostęp cała klasa. W ten sposób nie wykorzystywaliśmy żadnych prywatnych adresów e-mail uczniów.

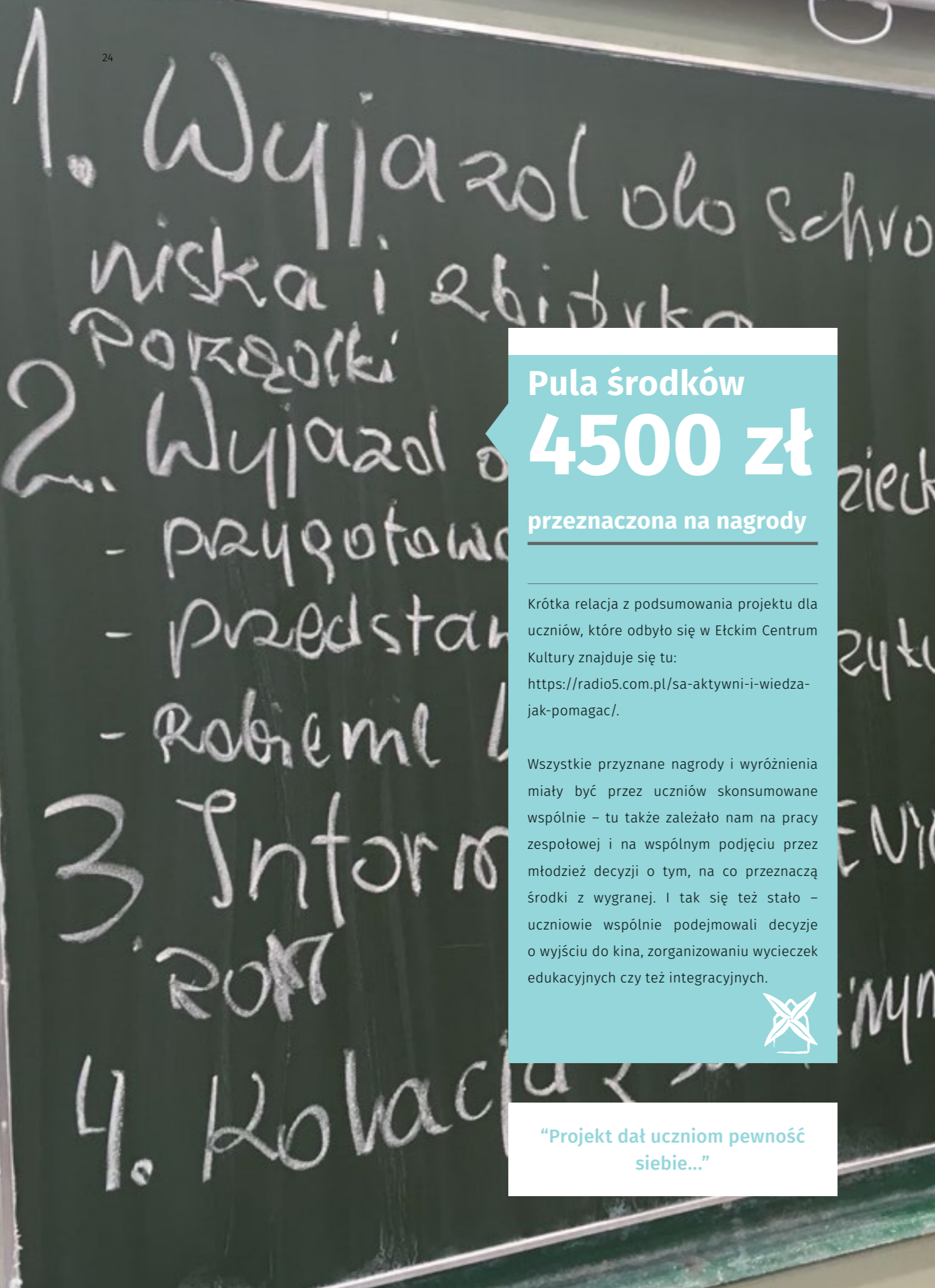
“Uczniowie mogli wykazać się własną inwencją realizując projekt, byli wręcz do tego zachęceni”

(7) powtórne badanie kompetencji

W czerwcu 2019 uczniowie po raz drugi wypełnili ankiety Lever. Dzięki temu możliwe było porównanie poziomu kompetencji społecznych, mierzonego przez ich samych. Wyniki badania znajdują się w dalszej części raportu.

Pula środków

4500 zł

przeznaczona na nagrody

Krótką relacją z podsumowania projektu dla uczniów, które odbyło się w Etckim Centrum Kultury znajduje się tu:

<https://radio5.com.pl/sa-aktywni-i-wiedza-jak-pomagac/>.

Wszystkie przyznane nagrody i wyróżnienia miały być przez uczniów skonsumowane wspólnie – tu także zależało nam na pracy zespołowej i na wspólnym podjęciu przez młodzież decyzji o tym, na co przeznaczą środki z wygranej. I tak się też stało – uczniowie wspólnie podejmowali decyzje o wyjściu do kina, zorganizowaniu wycieczek edukacyjnych czy też integracyjnych.

“Projekt dał uczniom pewność siebie...”

(8) podsumowanie grywalizacji

Pod koniec realizacji projektu podsumowaliśmy punkty, jakie uczniowie zdobyli w ramach grywalizacji. Punktacja pozwoliła stworzyć ranking i wyłonić zwycięzców. Przyznaliśmy nagrody za trzy pierwsze miejsca (przy czym na pierwszym miejscu znalazły się dwie szkoły z jednakową liczbą punktów), oraz wyróżnienia. Wszystkie nagrody miały charakter finansowy.

Miejsce w grywalizacji	Nazwa szkoły	Liczba zdobytych punktów	Wartość nagrody
I.	Szkoła Podstawowa w Prostkach	90	1100 zł
I.	Szkoła Podstawowa nr 4 w Etku	90	1100 zł
II.	Szkoła Podstawowa w Rożyńsku Wielkim	80	700 zł
III.	Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach	65	400 zł
wyróżnienie	Szkoła Podstawowa nr 2 w Etku	62	350 zł
wyróżnienie	Szkoła Podstawowa w Świętajnie	61	350 zł
wyróżnienie	Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi Etckiej	58	250 zł
wyróżnienie	Zespół Szkół Samorządowych w Starych Juchach	57	250 zł

grywalizacja

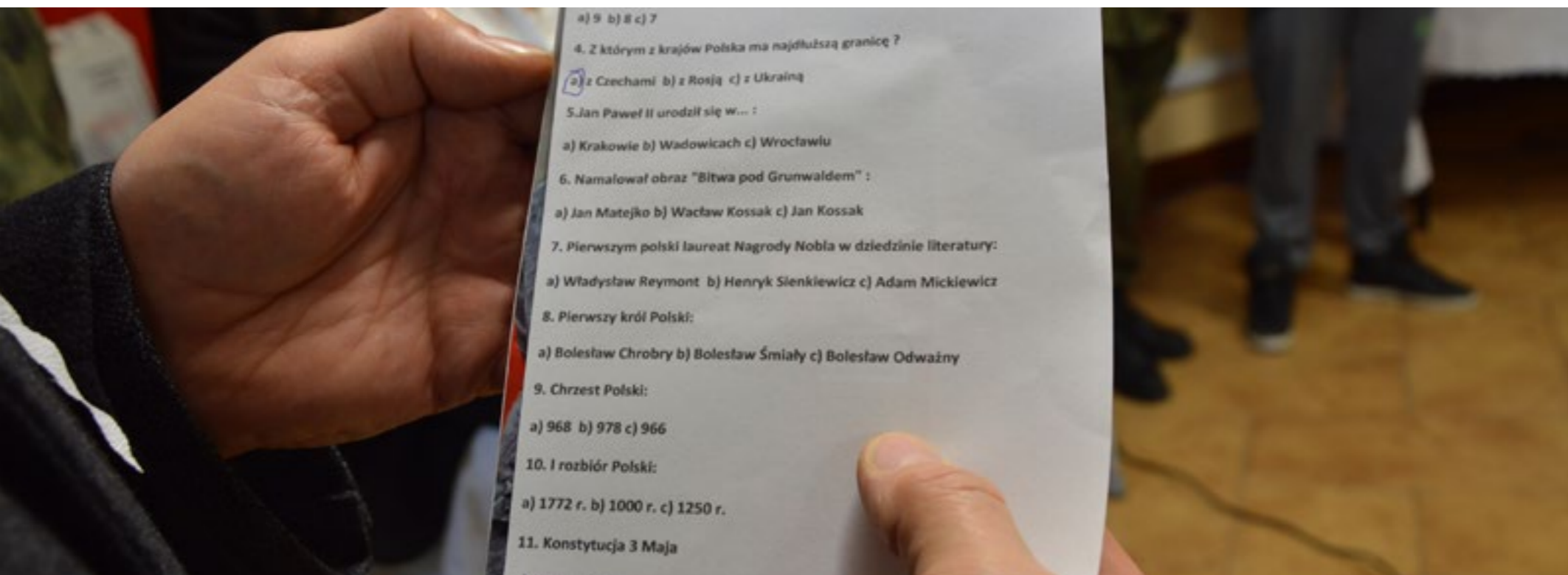

(9) powołanie SKW

W uzgodnieniu z dyrekcją szkół w wybranych placówkach (tam, gdzie wolontariat szkolny nie funkcjonował) powołano **szkolne kluby wolontariatu**. Będą one skupiać aktywną młodzież, która pod opieką nauczycieli – opiekunów klubów wolontariatu - będzie działać na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.

Wnioski z realizacji projektu

1. Wnioski z badania kompetencji społecznych.

Komunikatywność

Definicja

Osoba posiadająca tę kompetencję potrafi „dogadać się” z każdym. Nie ma oporów przed nawiązaniem rozmowy, a kiedy już ją zacznie, potrafi dopasować język werbalny (mowę) i niewerbalny (gesty, postawę) do odbiorcy. Podczas rozmowy uważnie słucha odbiorcy, potrafi wyczuć jego potrzeby oraz rozumie jego sposoby wyrazu. Osoba taka wie, że inaczej rozmawia się z młodzieżą, inaczej z osobami dorosłymi, inaczej w sytuacjach nieformalnych, a inaczej w biznesowych. Wiedza ta pozwala jej prowadzić sprawną komunikację przy użyciu różnych metod: w rozmowie twarzą w twarz, przez telefon, czy drogą mailową.

W badaniu wzięła udział młodzież z ośmiu klas siódmych następujących szkół podstawowych:

- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Prostkach,
- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Nowej Wsi Etckiej,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Nowej Wsi Etckiej,
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Ełku im. Danuty Siedzikówny „Inki”,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. prof. Władysława Szafera w Ełku,
- Zespół Szkół Samorządowych w Starych Juchach,
- Szkoła Podstawowa im. Ignacego Krasickiego w Świętajnie,
- Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach,
- Szkoła Podstawowa w Rożyńsku Wielkim.

Poniżej zaprezentowane zostały szczegółowe wyniki badania w podziale na poszczególne kompetencje.

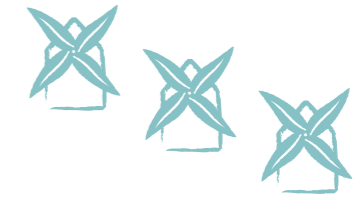
Definicja w Modelu LEVER:

- » Zdolność tworzenia interpersonalnej więzi przy wykorzystaniu – świadomym lub spontanicznym – ustnych, pisemnych i cyfrowych środków komunikacji, dobranych odpowiednio do kontekstu.
- » Zdolność poświęcania uwagi ludziom, słuchania ich i rozumienia ich potrzeb i sposobów wyrazu.

Wskaźniki opisowe:

- Umiejętne dostosowanie metod komunikacji do kontekstu, odbiorców i celów procesu komunikacji.
- Prawidłowe używanie języka (semantyki i składni) w danym kontekście i w odniesieniu do grupy docelowej.
- Skuteczne korzystanie z języka werbalnego i pozawerbalnego.
- Asertywność: jasne wyrażanie myśli/ pytań /udzielanych informacji, skuteczne wykorzystanie własnych emocji.
- Odpowiednie dostosowanie zadawanych pytań i udzielanych odpowiedzi do danego kontekstu i grupy odbiorców.
- Poświęcanie uwagi innym osobom, słuchanie ich oraz zrozumienie ich potrzeb i sposobów wyrazu.

Definicje poszczególnych wyników dla tej kompetencji:

Poziom ogólny

Osoba oceniana, pracując pod nadzorem w pewnym uporządkowanym kontekście, potrafi dostosować metody komunikacji do kontekstu, odbiorców i celów komunikacji. Stara się prawidłowo używać języka (semantyki i składni) w danym kontekście i w odniesieniu do grupy docelowej oraz skutecznie korzystać z języka werbalnego i pozawerbalnego. Stara się odpowiednio dostosowywać zadawane pytania i udzielane odpowiedzi do danego kontekstu i grupy odbiorców. Jej umiejętności z zakresu asertywności (rozumianej jako jasność myśli, pytań i udzielanych informacji oraz skuteczne wykorzystanie własnych emocji) wymagają wzmocnienia. Stara się poświęcać uwagę innym osobom, słuchać ich oraz podejmuje próby zrozumienia ich potrzeb i sposobów wyrazu.

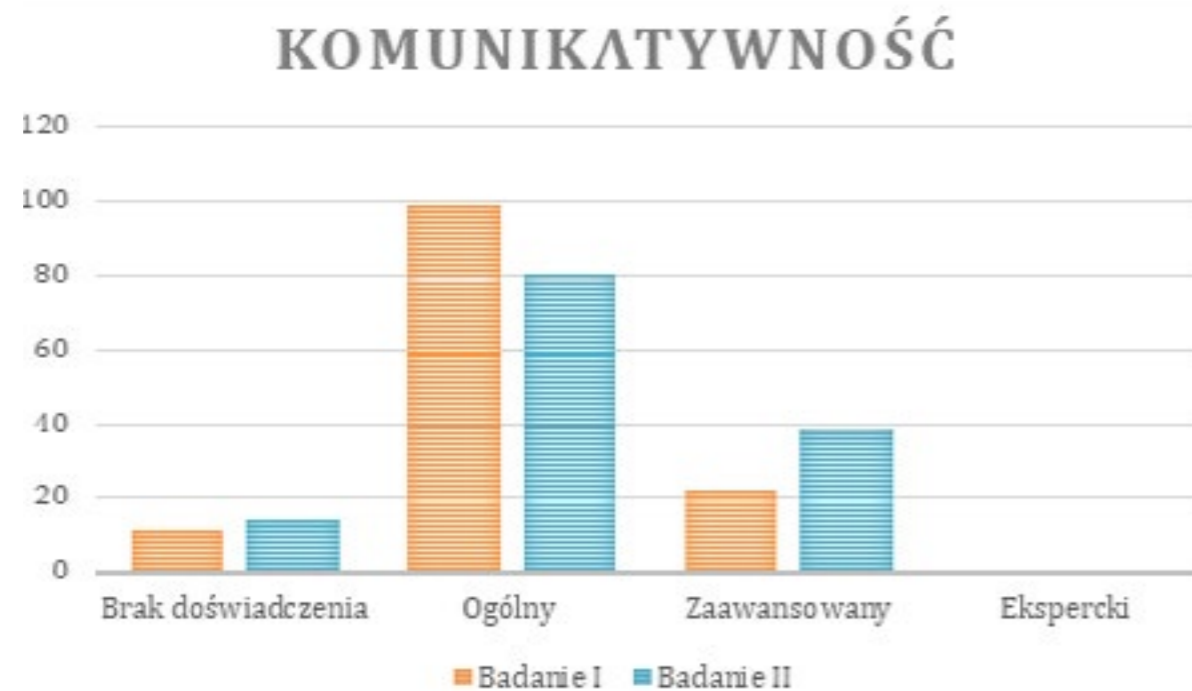
Poziom zaawansowany

Osoba oceniana wykazuje biegłość i rzetelność w zakresie umiejętnego dostosowania metod komunikacji do kontekstu, odbiorców i celów komunikacji, prawidłowego używania języka (semantyki i składni) w danym kontekście i w odniesieniu do grupy docelowej oraz skutecznego korzystania z języka werbalnego i pozawerbalnego. Wykazuje się dużą asertywnością rozumianą jako jasność myśli, pytań i udzielanych informacji oraz skuteczne wykorzystanie własnych emocji. Potrafi odpowiednio dostosować zadawane pytania i udzielane odpowiedzi do danego kontekstu i grupy odbiorców. Poświęca uwagę innym osobom, słucha ich oraz ma zrozumienie ich potrzeb i sposobów wyrazu.

Poziom ekspercki

Osoba oceniana nawet w złożonych, nieprzewidywalnych kontekstach działania, które wymagają nowego, strategicznego podejścia potrafi umiejętnie dostosować metody komunikacji do kontekstu, odbiorców i celów komunikacji, zawsze prawidłowo używa języka (semantyki i składni) w danym kontekście i w odniesieniu do grupy docelowej oraz skutecznego korzysta z języka werbalnego i pozawerbalnego, dzięki czemu ta kompetencja pozwala jej na wykonywanie większości zadań. Wykazuje się dużą asertywnością rozumianą jako jasność myśli, pytań i udzielanych informacji oraz skuteczne wykorzystanie własnych emocji. Potrafi odpowiednio dostosować zadawane pytania i udzielane odpowiedzi do danego kontekstu i grupy odbiorców. Zawsze poświęca uwagę innym osobom, ma dar słuchania ich oraz pełne zrozumienie ich potrzeb i sposobów wyrazu. Osoba oceniana charakteryzuje się innowacyjnym podejściem do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów, dzięki czemu cieszy się dużym zaufaniem w swoim otoczeniu i jest postrzegana jako autorytet.

Wyniki:

Praca zespołowa

Definicja

Osoba posiadająca tę kompetencję potrafi współpracować w grupie: integruje się z osobami, w których współpracuje, rozumie rolę każdego z członków zespołu, wspiera innych w działaniu i jest otwarta na sugestie i pomysły współpracowników, które przyczynią się do realizacji wspólnego celu. Osoba ta ma świadomość zalet pracy zespołowej.

Definicja w Modelu

LEVER

- » Umiejętność pracy z innymi przez demonstrowanie ukierunkowanych na współpracę, wspierających i aktywnych zachowań i przez wkład w realizację celów grupy.
- » Umiejętność uznawania i szanowania ról pozostałych członków zespołu.

Wskaźniki opisowe

- » Dążenie do poszerzania własnych perspektyw z uwzględnieniem punktu widzenia innych osób.
- » Skuteczna interakcja z członkami zespołu przy podejmowaniu działań.
- » Wkład i wsparcie grupy na rzecz realizacji wspólnych celów.
- » Uznanie i szacunek dla ról pozostałych członków zespołu.

Wyniki

Definicje poszczególnych wyników dla tej kompetencji:

Poziom ogólny: Osoba oceniana posiada podstawowe umiejętności pracy z innymi. Podejmuje działania ukierunkowane na współpracę oraz wnosi wkład w realizację celów grupy. Uznaje i szanuje role pozostałych członków zespołu. Przy wsparciu z zewnątrz (np. przełożonego, koordynatora, współpracowników) stara się dążyć do poszerzania własnych perspektyw z uwzględnieniem punktu widzenia innych osób. Stara się nie tracić z oczu celów grupy, dlatego w obliczu problemów podejmuje próby wdrażania działań wspierających ich osiągnięcie. Ze względu na swoją postawę w grupie jest lubiana przez pozostałych członków zespołu.

Poziom zaawansowany: Osoba oceniana posiada umiejętność pracy z innymi. Demonstruje ukierunkowane na współpracę, wspierające i aktywne zachowania oraz wkład w realizację celów grupy. Uznaje i szanuje role pozostałych członków zespołu. Wykazuje biegłość w dążeniu do poszerzania własnych perspektyw z uwzględnieniem punktu widzenia innych osób. Potrafi skutecznie współpracować z pozostałymi członkami zespołu. Ważna jest dla niej realizacja celów grupy, dlatego w obliczu problemów podejmuje działania wspierające ich osiągnięcie. Posiada uznanie i szacunek pozostałych członków zespołu.

Poziom ekspercki: Osoba oceniana nawet w złożonych, nieprzewidywalnych kontekstach działania, które wymagają nowego, strategicznego podejścia potrafi współpracować z innymi członkami zespołu, respektując ich zadania i role w grupie. Jest aktywna i – bazując na swojej eksperckiej wiedzy i bogatym doświadczeniu – chętnie wymyśla innowacyjne rozwiązania wspierające dążenia zespołu do realizacji wspólnych celów. Osoba oceniana charakteryzuje się innowacyjnym podejściem do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów, dzięki czemu cieszy się dużym zaufaniem w swoim otoczeniu i jest postrzegana jako autorytet. Wykazuje biegłość w dążeniu do poszerzania własnych perspektyw z uwzględnieniem punktu widzenia innych osób. Potrafi skutecznie współpracować z pozostałymi członkami zespołu przy podejmowaniu działań. Ważna jest dla niej realizacja celów grupy, dlatego w obliczu problemów podejmuje działania wspierające ich osiągnięcie. Cieszy się uznaniem i szacunkiem pozostałych członków zespołu.

2019

Odpowiedzialność

Definicja

Osoba posiadająca tę kompetencję posiada umiejętność brania na siebie odpowiedzialności za powierzone obowiązki, postrzegania przydzielonego zadania jako własnego, rozumienia granic niezależności i rozpoznania, kiedy należy poprosić o pomoc innych. Potrafi relacjonować własne zachowania i wyniki.

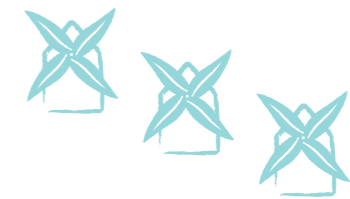
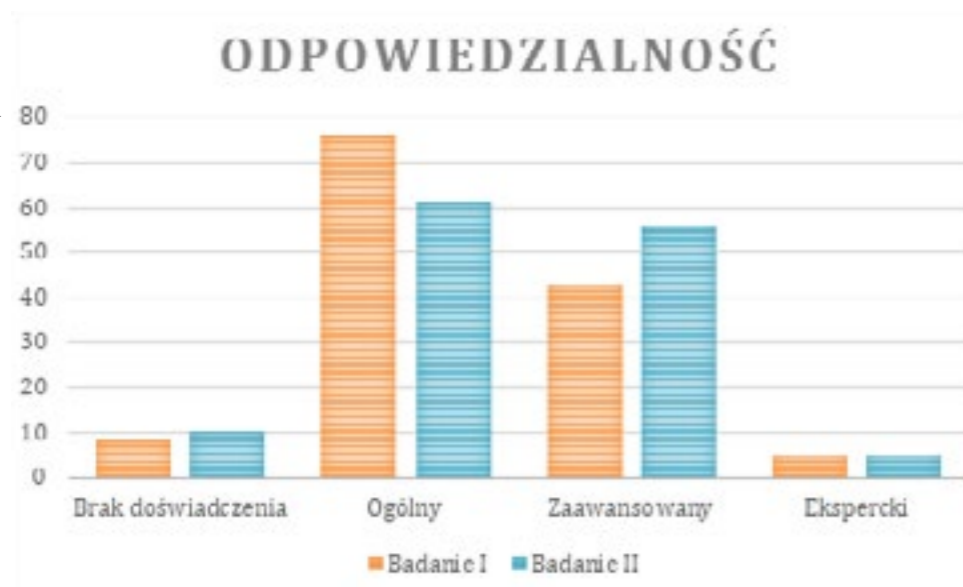
Definicja w Modelu

- » Umiejętność brania na siebie odpowiedzialności za powierzone obowiązki, postrzegania przydzielonego zadania jako własnego, rozumienia granic niezależności i rozpoznania, kiedy należy poprosić o pomoc innych.
- » Umiejętność relacjonowania własnych zachowań i wyników.

Wskaźniki opisowe

- » Trzymanie się powziętych zobowiązań (zadań do zrealizowania lub celów do osiągnięcia). Skuteczna interakcja z członkami zespołu przy podejmowaniu działań.
- » Branie pod uwagę własnego zachowania, decyzji, działań i wyników.
- » Uznawanie własnej roli, praw i obowiązków oraz ról, praw i obowiązków innych osób podczas realizacji zadania

Wyniki

Definicje poszczególnych wyników dla tej kompetencji:

Poziom ogólny

Osoba oceniana, pracując pod nadzorem w pewnym uporządkowanym kontekście, wykazuje podstawowe umiejętności brania na siebie odpowiedzialności za powierzone obowiązki, postrzegania przydzielonego zadania jako własnego, rozumienia granic niezależności oraz rozpoznania, kiedy należy poprosić o pomoc innych. Potrafi również w prosty sposób relacjonować własne zachowania. Najczęściej trzyma się powziętych zobowiązań (zadań do zrealizowania lub celów do osiągnięcia). W podstawowy sposób potrafi analizować własne zachowanie, decyzje, działania i wyniki. Podczas wykonywania zadań stara się dobrze wykonywać swoją rolę rozumieć swoje prawa i obowiązków.

Poziom zaawansowany

Osoba oceniana posiada umiejętność brania na siebie odpowiedzialności za powierzone obowiązki, postrzegania przydzielonego zadania jako własnego, rozumienia granic niezależności oraz rozpoznania, kiedy należy poprosić o pomoc innych. Potrafi również relacjonować własne zachowania i wyniki. Zawsze trzyma się powziętych zobowiązań (zadań do zrealizowania lub celów do osiągnięcia). Analizuje własne zachowanie, decyzje, działania i wyniki i potrafi je uzasadnić. Podczas wykonywania zadań biegle i rzetelnie wykonuje swoją rolę, rozumie swoje prawa i obowiązków. Zawsze uznaje role, prawa i obowiązki innych osób podczas realizacji zadania.

Poziom ekspercki

Osoba oceniana nawet w złożonych, nieprzewidywalnych kontekstach działania, które wymagają nowego, strategicznego podejścia, bierze na siebie odpowiedzialność za powierzone obowiązki, postrzega przydzielone zadania jako własne, rozumie granice niezależności oraz rozpoznaje, kiedy należy poprosić o pomoc innych. Potrafi relacjonować i analizować własne zachowania i wyniki. Trzyma się powziętych zobowiązań (zadań do zrealizowania lub celów do osiągnięcia), ale -jeśli zachodzi taka konieczność - wprowadza innowacyjne rozwiązania zmierzające do bardziej efektywnego osiągnięcia celów. Ma uznawanie dla własnej roli, praw i obowiązków oraz roli, praw i obowiązków innych osób podczas realizacji zadania. Osoba oceniana charakteryzuje się innowacyjnym podejściem do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów, dzięki czemu cieszy się dużym zaufaniem w swoim otoczeniu i jest postrzegana jako autorytet.

Empatia

Definicja

Osoba posiadająca tę kompetencję posiada zdolność uchwycenia i dzielenia nastroju rozmówcy, dba o uczucia i interesy innych osób w ramach realizacji wspólnej misji.

Definicja w Modelu

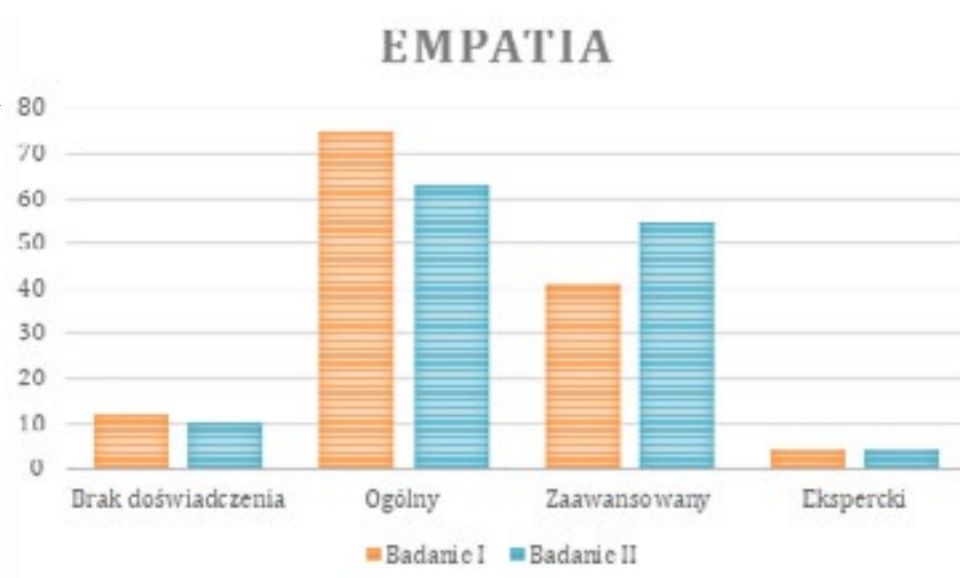
LEVER

- » Zdolność uchwycenia i dzielenia nastroju rozmówcy.
- » Umiejętność dbania o czyjeś uczucia i interesy w ramach wspólnej misji.

Wskaźniki opisowe

- » Wrażliwość na niewypowiedziane składniki dialogu/interakcji i na język ciała. Branie pod uwagę własnego zachowania, decyzji, działań i wyników.
- » Empatyczna postawa pozwalająca na zgranie się z rozmówcą w czasie kontaktu.

Wyniki

Definicje poszczególnych wyników dla tej kompetencji:

Poziom ogólny: Osoba oceniana ma podstawową zdolność uchwycenia i dzielenia nastroju rozmówcy oraz podstawową umiejętność dbania o czyjeś uczucia i interesy w ramach wspólnej misji. Pracując pod nadzorem w pewnym uporządkowanym kontekście dzięki wsparciu przełożonego/ koordynatora/ współpracowników, wykazuje wrażliwość na niewypowiedziane składniki dialogu/interakcji oraz na język ciała. Empatyczna postawa zazwyczaj pozwala jej zgrać się w rozmowie z rozmówcą lub partnerem.

Poziom zaawansowany: Osoba oceniana posiada dużą zdolność uchwycenia i dzielenia nastroju rozmówcy, a także umiejętność dbania o czyjeś uczucia i interesy w ramach wspólnej misji. Jest wrażliwa na niewypowiedziane składniki dialogu i interakcji oraz na język ciała. Potrafi biegle rozpoznawać i analizować emocje rozmówców. Empatyczna postawa pozwala jej na zgranie się z rozmówcą lub partnerem (w rozmowie).

Poziom ekspercki: Osoba oceniana nawet w złożonych, nieprzewidywalnych kontekstach działania, które wymagają nowego, strategicznego podejścia potrafi uchwycić i dzielić nastroj rozmówcy; posiada także umiejętność dbania o czyjeś uczucia i interesy w ramach wspólnej misji. Jest wrażliwa na niewypowiedziane składniki dialogu i interakcji oraz na język ciała. Jej wiedza teoretyczna i bogate doświadczenie sprawiają, że jej empatyczna postawa umożliwia jej zgranie się w rozmowie z rozmówcą lub partnerem niezależnie od kontekstu i typu relacji pomiędzy nimi. Osoba oceniana charakteryzuje się innowacyjnym podejściem do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów, a także zawsze wspiera zespół w rozwijaniu postaw empatycznych, dzięki czemu cieszy się dużym zaufaniem w swoim otoczeniu i jest postrzegana jako autorytet.

Badanie potwierdziło, że kompetencje miękkie, takie jak komunikatywność, praca zespołowa, empatia i odpowiedzialność mogą być rozwijane podczas projektów wolontariackich.

Podsumowanie

Zmiana została zaobserwowana dzięki przeprowadzeniu badania wstępnego, badającego kompetencje uczestników projektu przed rozpoczęciem działań oraz badania drugiego, badającego kompetencje uczestników projektu po zakończeniu działań.

W przypadku wszystkich kompetencji w badaniu drugim zanotowano spadek liczby deklarujących poziom ogólny i wzrost liczby osób deklarujących poziomy wyższe: zaawansowany i/lub ekspercki poziomy wyższe: zaawansowany i/lub ekspercki:

✘ Komunikatywność

w badaniu II wzrosła liczba osób deklarujących komunikatywność na poziomie zaawansowanym (+16 osób).

✘ Praca zespołowa

w badaniu II spadła liczba osób deklarujących brak doświadczenia (-2 osoby), wzrosła natomiast liczba osób deklarujących poziom zaawansowany (+2 osoby) i ekspercki (+6 osób) doświadczenia (-2 osoby), wzrosła natomiast liczba osób deklarujących poziom zaawansowany (+2 osoby) i ekspercki (+6 osób).

✘ Odpowiedzialność

w badaniu II wzrosła liczba osób deklarujących poziom zaawansowany (+13 osób) i ekspercki (+3 osoby).

✘ Empatia

w badaniu II spadła liczba osób, które zadeklarowały brak doświadczenia (-2 osoby).

w badaniu II wzrosła liczba osób deklarujących poziom zaawansowany (+14 osób).

Wzrost świadomości

Opisana wyżej zmiana oznacza, że dzięki badaniu kompetencji wzrosła świadomość uczestników projektu na temat kompetencji miękkich.

W przypadku komunikatywności i odpowiedzialności wzrosła liczba osób deklarujących brak doświadczenia (odpowiednio: +3 i + 2 osoby).

Może to znaczyć, że:

- osoby te w danym projekcie nie miały okazji używania tych kompetencji,
- w badaniu I nie rozumiwały dokładnie definicji danej kompetencji i w badaniu II dokonały korekty swojej oceny.

“Dziewczęta były aktywne ...”

Ocena projektu przez kadre pedagogiczną

Zapytaliśmy nauczycieli i dyrektorów szkół o to, jak oceniają projekt z perspektywy szkoły i realizacji jej celów edukacyjnych. Pytaliśmy o to, jakie elementy projektu uważają za dobre, a co można by zmienić planując podobne działania w przyszłości.

**mocne
strony
projektu**

- Atrakcyjność projektu – ciekawe, niebanalne zajęcia, nienastawione tylko na zdobywanie wiedzy, ale na aktywność, kreatywność i otwartość.
- Zaangażowanie młodzieży w działania, w szczególności w realizację akcji społecznych. Pozostawienie wyboru pomysłu i sposobu realizacji akcji samej młodzieży dało bardzo dobry efekt (widać to było zwłaszcza przy realizacji drugiej akcji, gdzie młodzież odważnie proponowała własne pomysły).
- Realny wpływ uczniów na dokonywaną zmianę (pozornie drobne akcje mają duży wpływ na odbiorców, uczniowie to dostrzegają i daje im to poczucie sprawczości).
- Rozbudzenie umiejętności pracy zespołowej.
- Wyłonienie grup liderów w klasach biorących udział w projekcie – w przypadku jednej ze szkół kilkoro najbardziej aktywnych uczniów działa obecnie w samorządzie szkolnym.
- Przygotowanie młodzieży do pracy metodami aktywnymi, w szczególności tam, gdzie takie metody nie były wcześniej stosowane.

- Integracja klasy – wielu nauczycieli podkreślało, że klasa stała się bardziej zgrana i zintegrowana.
- Uwrażliwienie młodzieży na potrzeby innych, słabszych.
- Dobra okazja do współpracy uczniów, szkoły z organizacjami pozarządowymi
- Prowadzenie zajęć przez osoby nie będące nauczycielami – wprowadzają one inną energię na zajęciach, mogą wyjść poza utarty schemat.
- Wsparcie merytoryczne i inspiracja do prowadzenia zajęć w inny sposób, przekazanie gotowych materiałów do pracy z uczniami (m.in. Gra o Budżet).

„Mocną stroną projektu były umiejętności, które nabyli uczniowie. Na początku nie wszyscy chcieli zaangażować się w projekt. Dziewczęta były aktywne, a chłopcy czekali czy im się to opłaca, a na koniec wszyscy aktywnie włączyli się w projekt. Mocno się zaangażowali, podobało im się to. Mówili o kompetencjach które nabyli, o współpracy, odpowiedzialności, komunikacji” - nauczyciel uczestniczący w realizacji projektu

„Państwo byliście dobrą stroną mocy, zarażaliście optymizmem, pokazywaliście tą swoją energię. To jest tą wartością dodaną, która tak pomaga (...). Państwo przychodziecie z zewnątrz, nie jesteście nauczycielami i to też jest dobrą energią dla naszych uczniów. Ktoś przychodzi uśmiechnięty całkiem z zewnątrz, nie jest to nauczyciel i to też jest dla nich atrakcyjne - tak uważam i to jest też zdanie uczniów. I to co państwo prezentujecie te zabawy te gry i to jest atrakcyjne dla uczniów i dla nauczycieli” – nauczyciel uczestniczący w realizacji projektu

„Udział w takich projektach pomaga w awansie zawodowym, mogę się pochwalić, że brałam udział w takim projekcie o zasięgu powiatowym. Każde nowe działanie poszerza moje wiadomości i podnosi kwalifikacje, jest okazją do wymiany doświadczeń między szkołami” – nauczyciel uczestniczący w realizacji projektu.

„Wartością w tym projekcie było też to, że nie przychodziliśmy na zajęcia z gotowymi scenariuszami (z gotowym konspektem), tylko z pomysłem na zajęcia i rozwijaliśmy ten pomysł razem z uczniami, że uczniowie byli współtwórcami przebiegu zajęć, a nie tylko wykonawcami zaplanowanego scenariusza. Uczniowie intuicyjnie czuli, że mogą wpływać i to im dawało wiele radości i entuzjazmu do działania” – trener prowadzący zajęcia w szkołach.

SŁABE STRONY PROJEKTU

Brak stałego harmonogramu zajęć z uczniami w poszczególnych szkołach – w kilku szkołach zajęcia odbywały się w stałym terminie, natomiast w niektórych szkołach terminy były zmienne i ustalane z kilku/kilkunastodniowym wyprzedzeniem. Przez to nie udało się wszędzie zbudować cykliczności zajęć w komfortowych dla wszystkich warunkach – czasami zajęcia odbywały się na sali gimnastycznej, która ze względu na fatalną akustykę i dużą przestrzeń, nie była najbardziej fortunnym rozwiązaniem.

Warto na przyszłość zmodyfikować kryteria oceny akcji społecznych, aby bardziej doceniać te klasy, które nie miały wsparcia ze strony kadry pedagogicznej.

Wpływ realizacji projektu na młodzież

Ponad miesiąc po rozpoczęciu nowego roku szkolnego zapytaliśmy nauczycieli jakie widzą zmiany w uczniach po realizacji projektu. Czasem opinie były zaskakujące...

„W nowym roku szkolnym przyszła nowa nauczycielka języka polskiego, która nie wiedziała o projekcie i chwaliła bardzo 8 klasę, że umie pracować w grupie, że umie pracować innowacyjnymi aktywizującymi metodami, a w innych klasach musi dopiero wprowadzać je stopniowo w nowe podejście, a w 8 klasie nie ma z tym problemu. Pochwaliła się dyrektorowi szkoły, że 8 klasa umie pracować metodami aktywizującymi” – nauczyciel uczestniczący w realizacji projektu.

„Młodzi ludzie lubią pokazać, że są coś warcy, że coś potrafią, skłoniło ich to do współpracy w mniejszych lub większych zespołach, a zatem wzmocniło więzy wewnątrz klasy. Jako ludzie nauczyli się ze sobą współpracować dla wspólnego celu” – dyrektor szkoły biorącej udział w projekcie.

„Po tym projekcie klasa, która jest w trudnym okresie rozwojowym jest łatwiejsza do zarządzania, łatwiej się z nimi dogadać, są bardziej świadomi, potrafią myśleć celowo dostrzegają związek przyczynowo-skutkowy. Nauczyciele na innych przedmiotach mówią, że łatwiej się z nimi dogadać, że są dojrzalsi” – dyrektor szkoły biorącej udział w projekcie.

„Podczas organizowanych warsztatów można było zaangażować całą klasę, nie było tak, że, tylko jeden robił a reszta siedziała, każda osoba coś robiła i to było fajne i to się później przekładało bardzo na życie klasowe. Bo jak coś razem robili to fajniej funkcjonowali, ufali sobie i to się przekładało na wiele innych rzeczy, na inne działania, na inne lekcje w klasie. Takie zaangażowanie, że ciągle czekali na nowe zadanie, że mieli coś innego do roboty oprócz klasówek, kartkówki w szkole, ciągle mieli coś do roboty na co czekali i czego nie mogli się doczekać. A dla mnie jako nauczyciela satysfakcja, jak widzę, że uczniom coś się chce” – nauczyciel uczestniczący w realizacji projektu.

„Fajnie pokazać dzieciakom, że można coś zrobić dla innych, bo myślę, że oni wcześniej nawet sobie nie uświadamiali sobie, że mogą komuś pomóc. Słyszeli się o tym w telewizji, ale jest to jakoś „z boku”, a fajnie jak oni tego dotkną, bo to później rzutuje na ich postawy w dalszym życiu. Istotne, że można realnie coś zrobić i nie wymaga to nie wiadomo jak wielkich działań, bo czasami się zdaje „...o Boże! żeby coś zrobić to trzeba tyle rzeczy”, a czasami po prostu babeczki się upiecze i można tyle pieniędzy zebrać i komuś realnie pomóc” – nauczyciel uczestniczący w realizacji projektu.

„Projekt dał uczniom pewność siebie, oni wiedzą czego chcą. Ci liderzy w większości są teraz w samorządzie szkoły. Podejmują już decyzje, mają pomysły, przeprowadzają konsultacje w społeczności szkoły. Realizacja tego projektu była dla nich świetnym podłożem do pracy w samorządzie i reprezentowania uczniów szkoły. I mamy fajną ekipę uczniów, którzy są bardzo samodzielni. Ja rzucam hasło, a oni się sami organizują, wiedzą co mają robić, nie pytają „proszę pani, a to i owo”, sami myślą jak to zrobić i to robią. Mam cztery osoby, które są teraz moją prawą ręką” - nauczyciel uczestniczący w realizacji projektu.

filmowe podsumowanie projektu z perspektywy młodzieży

www.facebook.com/WiatrakiMazur

Podsumowanie

Realizacja projektu przyniosła zamierzone rezultaty, już kilka miesięcy po zakończeniu działań projektowych widać pozytywny wpływ, jaki miały one na młodych ludzi uczestniczących w zajęciach.

Zdajemy sobie sprawę, że nie zachęciliśmy wszystkich uczniów do działań wolontariackich – mamy świadomość, że jednym projektem nie zmienimy świata, ale wiemy, że daliśmy młodym ludziom inspirację do działania, przestrzeń do realizacji pasji i możliwość rozwijania tak potrzebnych na rynku pracy kompetencji społecznych. Każdy z uczniów wzięt tyle z tego projektu, ile był gotów wziąć w momencie jego realizacji – jedni spędzili miło czas na wspólnych grach i zabawach, inni zobaczyli wolontariat w innej perspektywie, w perspektywie własnego rozwoju, poznawania świata, nowych znajomości i nowych możliwości. Część uczniów poczuła moc sprawczą we wspólnym działaniu, zrozumiała, że działając w grupie drobnymi krokami można dać komuś radość, pomóc i sprawić, że chce się dalej pomagać.

Najważniejsze dla nas, jako realizatorów tego projektu jest to, że młodzież nie była tu „grupą docelową” czy „beneficjentem projektu”, ale była grupą, która realnie współtworzyła ten projekt, miała bezpośredni wpływ na planowanie i realizację akcji społecznych. Niektórzy młodzi uczestnicy mieli w tym projekcie okazję do zrobienia czegoś po raz pierwszy w życiu, czegoś czego do tej pory nigdy nie robili.

Ten model pracy ze szkołami jest na tyle uniwersalny, że może być stosowany w szkołach wiejskich, w mniejszych jak i dużych miastach. Dotyka on bowiem deficytów w systemie edukacyjnym, z którymi boryka się większość placówek edukacyjnych.

Zapraszamy do współpracy

Zespół Stowarzyszenia
Rozwoju Produktu Lokalnego
“Wiatraki Mazur”

Dziękujemy.

Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego
"Wiatraki Mazur"
Orzechowo 28
19-330 Stare Juchy

Online

wiatrakimazur@gmail.com
<https://www.facebook.com/WiatrakiMazur>
www.wiatrakimazur.org.pl